

Generalforsamling 19.04.2023 Aulum Vandværk A.m.b.a

Bestyrelsens beretning.

Året 2022 har været præget af en enorm uro og usikkerhed, og verden virker særdeles ustabil. Det samme kan ikke siges om året der er gået i Aulum Vandværk, hvor vi igen i år har haft en god og stabil drift uden større problemer.

Der har i løbet af 2022 været yderligere 30 tilkoblinger til nettet, så vi ved årets udgang er på 1894 forbrugere. Der er faktureret for 285.627m³ vand, hvilket er en mindre tilbagegang i forhold til året før. Spildprocenten er på 5,7%, som stadig er et stykke under landsgennemsnittet.

Helle vil senere gennemgå årsrapporten for 2022 og budgettet for 2023, men jeg vil alligevel knytte et par kommentarer til tallene på forhånd. Årets resultat er et underskud på knap 100.000 kr., og vi har budgetteret med et underskud på 641.000 kr. i 2023 – et underskud der godt kan blive mindre, da Elpriserne ser ud til at blive lavere, end den forventning vi havde, da budgettet blev lavet.

Et negativt resultat, og et budget der også viser et røde tal på bundlinjen, kan umiddelbart virke utilfredsstillende, men det er en del af den strategi, vi i bestyrelsen har lagt. Da vi har en større likvid beholdning, har vi valgt at holde taksterne i ro og nærmest kunstigt lave, for på den måde at føre pengene tilbage til forbrugerne.

Taksterne er derfor også i 2023 på 2 kr. pr m³ (ekskl. moms og afgifter) 575kr i fast afgift (ekskl. moms), og en målerafgift på 25kr (ekskl. moms).

PFAS er noget der fylder rigtig meget i medierne og i samfundsdebatten her i tiden. Det gælder især, når man snakker om drikkevand. Og hvad er PFAS? Går man ind på sundhedsstyrelsens hjemmeside stå der i indledningen om PFAS: PFAS er en stor gruppe af kemiske fluor-stoffer. Fælles for PFAS-stoffer er, at de er svære at nedbryde og derfor er til stede meget længe i miljøet omkring os. Det skaber bekymring for, hvordan PFAS kan påvirke helbredet på lang sigt.

PFAS-stofferne bliver af og til kaldt evighedsstoffer, fordi de er svære at nedbryde. Stofferne ophobes i dyr og mennesker, og man kan måle PFAS i blodet på befolkningen overalt i verden – også i Danmark. PFAS medfører ikke akut sygdom, men man kan være bekymret for, hvordan stofferne kan påvirke vores helbred på lang sigt. Der er ikke noget, der tyder på, at PFAS forøger den enkeltes sygdomsrisiko væsentligt.

PFAS har været brugt siden begyndelsen af 1950'erne. Stofferne har været anvendt i blandt andet skum til brandslukning, imprægnering af sko og tøj, kosmetik og madindpakning.

Fra 2011 blev det forbudt at bruge brandslukningsskum med PFOS, der er ét af stofferne fra PFAS-gruppen. Fra 2020 blev det også forbudt at tilsætte stofferne til madindpakning. Forskellige PFAS-forbindelser anvendes stadig i en lang række produkter. Men man arbejder på at få alle PFAS-stoffer forbud i EU.

Og hvor stort er problemet så?

Ifølge Danske Vandværker, har 88 procent af samtlige aktive almene vandværker (1.971 stk.) fået udtaget en drikkevandsanalyse for et eller flere af de fire PFAS-stoffer. Kun på ét ud af de 1.744 vandværker, er der aktuelle overskridelser af grænseværdien i drikkevandet – det svarer til 0,05 procent af alle aktive almene vandværker.

Og der er aktuelle fund under grænseværdien på 98 vandværker, hvilket svarer til 5 procent af alle vandværker.

Aulum Vandværk har selvfølgelig også fået udtaget prøver for PFAS-stoffer, og her er der ikke fundet ikke fundet noget, hvilket vi selvfølgelig er glade for, men følger situationen tæt.

Miljøministeriet har udsendt en ny drikkevandsbekendtgørelse, som forventes at træde i kraft fra 22.5.2023, hvor der er tilføjet yderligere 10 PFAS-stoffer, der skal testes for, så listen nu er oppe på i alt 22 stoffer.

Der bliver i øvrigt løbende lagt vandanalyser op på hjemmesiden, hvor alle interesserede kan følge med.

Der er blandt vandværkerne i Herning Kommune enighed om, at der skal være et tættere samarbejde, og at det er fælles opgave at sikre rent drikkevand til alle forbrugere. Der blev i september afholdt et temamøde, hvor det kom frem, at ikke alle vandværker er sikre på, at de eksisterer om 20 år.

Ligeledes er der heller ikke fuld klarhed om en eventuel nødforsyning. Nogle vandværker har slet ingen, mens der ved de eksisterende nødforsyninger er usikkerhed om f.eks. kapacitet, om hvor længe der kan hjælpes. Derfor arbejdes der hen imod, at der skal laves en overordnet strukturplan.

Første skridt er, at alle vandværker skal give tilsagn om, at man er villig til at bidrage økonomisk til at få udarbejdet en rapport, der skal belyse problemer og muligheder. Rapporten skal indeholde oplysninger fra alle vandværker om alt fra ledningsnet, pumpekapacitet, behov for grundvandsbeskyttelse, anlæggets stand osv. Konklusionen i en sådan rapport, skal give klarhed over, hvor det vil være hensigtsmæssigt at lave forbindelsesledninger og andre strukturændringer, eller måske endda sammenlægninger - alt sammen for at sikre alle rent drikkevand til alle i fremtiden. I oplægget til hvad rapporten skal indeholde, er der slået fast, at "målet er ikke at nedlægge den decentrale vandforsyningsstruktur, men at sikre dens robusthed på sigt".

Alt har en pris, og det har en sådan rapport også. Vandrådet har fået et overslag fra et kompetent firma, som lyder på 713.000 kr. Herning Kommune har givet tilsagn om at dække en stor del af udgifterne, så der vil være ca. 300.000 kr. tilbage, som vandværkerne skal dække. Her er der lagt op til en fordelingsnøgle, hvor udgiften bliver fordelt efter mængden af oppumpet vand. Det vil betyde, at Aulum Vandværks andel vil være på ca. 15.000 kr. Vi har i bestyrelsen bestemt, at vi gerne vil bidrage økonomisk til rapporten, og der er forventning om, at alle øvrige vandværker ligeledes bakker op.

Til sidst vil jeg gerne takke bestyrelsen for et godt og konstruktivt samarbejde. Vi har ikke svært ved at blive enige om tingene, og er hver især gode til at sige, hvad vi har en mening om, og samtidig hvad vi absolut ikke har nogen holdning til.

Ligeledes en stor tak til Fjernvarmens bestyrelse, hvor samarbejdet ligeledes fungerer upåklageligt. Tak til Michael Petersen for de gode, og nogle gange lidt lange snakke i telefonen. Og sidst men ikke mindst en tak til de ansatte på fjernvarmen, som drifter og passer vandværket og dets forbrugere til UG med kryds og slange.

Formand Aulum Vandværk
Allan Nørgaard